

Cyrano na dvou pražských jevištích divadlo

Zasláno od: Monika

Datum zveřejnění: 25.4.2004

Milovníci divadla mají možnost v této divadelní sezóně zhlédnout v Praze Cyrana z Bergeracu hned na dvou jevištích. Od listopadu 2002 uvádí hru Edmonda Rostanda ve svém repertoáru činohra Národního divadla a od konce září 2003 přibyla postava „nosatého básníka“ do šaten Divadla pod Palmovkou.

Myslím, že snad není třeba připomínat obsah světově známé a proslulé hry o lásce a cti ... Tak pro pořádek jen velmi stručně J, vždyť pokud děj neznáte, můžete jít do některého z divadel. Francouzský dramatik Edmond Rostand (1868 – 1918) umístil děj své hry do Francie poloviny 17. století. Hlavními hrdiny jsou kadeti, kteří věrně slouží králi. Jeden z nich – Cyrano – proslul svou schopností jak v boji, tak v tepání veršů, bohužel však musí také bojovat s ošklivostí, již mu do vínku dal osud. Zápletka hry je velmi jednoduchá. Cyrano se zamiluje do své sestřenky Roxany. Ona však miluje jednoho z jeho kadetů – prostého, ale krásného mladíčka – Kristiána. Cyrano pomůže napsat Kristiánovi dopis pro Roxanu a v roli toho, kdo oslovuje Roxanu krásnými slovy, zůstává až do konce příběhu. Roxana žije v domnění, že tak krásně jí lásku vyznává Kristián. Ze svého omylu je vyvedena až těsně před Cyranovou smrtí.

Je velmi zajímavé porovnat obě představení. Každé divadlo sáhlo při zpracování po jiném překladu Rostandovy hry do češtiny, zatímco „Pod Palmovkou“ se zaposloucháte do českých veršů Jindřicha Pokorného, v Národním divadle uslyšíte klasický překlad Jaroslava Vrchlického. Zdá se mi, že v textu není žádný zásadní rozdíl. Další možnost, která se nabízí k porovnání, je scéna. Asi sami správně tušíte, že prostor, který jednotlivá divadla nabízejí, je neporovnatelný. Každé divadlo se se scénou vyrovnává po svém. Jeviště Národního divadla, když je to potřeba, zaplní velké množství herců, naopak při velmi intimní „balkónové“ scéně nemá divák pocit, že by na jevišti byl nějaký zbytečný prázdný prostor. Velmi imponantní je scéna z boje. Oceňuji využití stupňovitého prostoru a náznakovosti v pozadí. Libeňské divadlo nemá tak velké jeviště, nepotřebuje tedy tolik „drobných“ rolí. Prostor zde také využili skvěle. Režisér a autor scény předpokládají, že v hledišti sedí divák schopný přistoupit na jevištní zkratku, a myslím, že dělají dobře.

Námětů k porovnání by se jistě nabízelo několik, já však zůstanu už jen u jediného, a tím jsou představitelé hlavních rolí. Režisérům se, podle mého názoru, povedl naprosto husarský kousek, když se jim podařilo pro obě představení angažovat mistra mezi českými herci – Borise Rösnera. V Národním divadle vystupuje v roli hraběte De Guiche, slizkého šlechtice, který se mimo jiné také uchází o Roxanu. V Divadle pod Palmovkou k nám z úst Borise Rösnera zaznívají slavná slova villonské balady: „Svůj širák odhazuji v dáli – a s grácií. Tam leží on! – Plášť zvolna spouštím, jenž mne halí, - a tasím, luzný těla sklon – elegantně jak seladon! ...“ Jistě není třeba dodávat, že to jsou slova Cyranova. Rösnerův výkon je působivý, skvělý, myslím, že ostatní herci mu stěží stačí, ale nerada bych, aby můj názor působil zaujatě. V roli Kristiána „Pod Palmovkou“ vyhrává boj o Roxanu (Hanu Seidlovou) Jan Révai. V divadelním svatostánku nad Vltavou se o srdce Martiny Válkové v roli Roxany ucházejí David Prachař jako Cyrano a Saša Rašilov jako Kristián. Ani jejich hereckému výkonu není co vytknout. Bohužel obě představení mají svou – stejnou – slabinu v představitelce hlavní role.

Ale i přes malé nedostatky právem patří obě představení k úžasným divadelním zážitkům. Je tedy jen na Vás, chcete-li vidět příběh šťastné - nešťastné lásky v kulisách velkého kamenného divadla, anebo na scéně menší – ale jen co se prostoru a míst v hledišti týče. Obojí setkání se Cyranem stojí třeba i za slzu JJJ.